









# Vesti iz Jugoslavije

## NOVICE IZ DELAVSKE SLOVENIJE.

(Izvirno.)

Ljubljana, 20. aprila.

Delavski odbor. V Ljubljani se je v okviru delavske telovadne in kulturne organizacije "Svoboda" ustanovil delavski odbor, katerega vodi poštvovalni mladi proletarski pisatelj Bratko Krefc. Prvega maja nastopi že v ljubljanskem dramskem gledališču s socialno dramo s. Rudolfa Golouha: "Križa". Vse se vidi, da se delavstvo povsod emancipira od meščanstva in to je znak razveseljivih razmer, ki se ujavajo v naše delavsko gibanje.

Ljubljanski komunisti, ki se birajo okoli "Enotnosti", ljuto napadajo delavske strokovne organizacije in hočejo razbiti ves razredni pokret. Na vse pretege blatijo sodruga Antona Kristana in mesto, da bi se postavili za odpustitve železniške delavce v Mariboru, intrigujejo proti tajniku strokovne komisije, s. drugu Stankotu in proti Uranarju, Alešu in Vuku. Delavstvo pa jih že pozna in le hodi iz njihovega tabora v socialistične vrste. Komunisti še vedno skušajo razbiti, čeprav vidijo, da ne gre njihovo delo v klasje. Njihovo postopanje v sedanjem času se more imenovati provokatorstvo. So zelo podobni Ernestu, ki je izšel iz njihove šole. — Gluha vkup štrih!

Prvi maj v Ljubljani. Izgleda, da bo prvi maj enotno proslavljen, to se pravi: sodelovali bodo tudi komunisti, ali kakor se sami nazivajo: dekalisti. Seveda jih ne bo dosti, ker jih že ni. Napetosti so sicer v poslednjem času narasle. Ali naj bo tako ali tako: Delavci so sklenili, da bodo skupno proslavili praznik dela. — Prvi maj.

Vič-Glinca. Na Viču se je zopet oživilo delavsko gibanje. Pa to ne samo zadržano, nego tudi politično in kulturno. Socialistična stranka na Viču in Glincah se je poživela, pristopilo je nekaj novih članov in agitacija za strankin list "Delavsko Politiko" je silno velika. Agilno se udeležujejo v viški krajevni organizaciji SSJ sodruga Koren in pa Pastorek. — Oživilo pa je tudi izobraževalno delo na Glincah in Viču. "Svoboda" je imela svoj občni zbor. Sodrugi Aleš je kot zastopnik Zveze delavskih kulturnih društev predaval o pomenu proletarske kulture za delavstvo. Svoboda šteje skoraj sto članov. Pristopilo pa jih bo še več, kakor hitro se bo razvila tudi delavska telovadba, ki se je že ustanovila in je šele v začetku. V novem odboru Svobode se silno udeležujejo s. Pastorek, Demšar Polde, Telban Janko, Petrovič in Sinkovec. Izgleda, da se bo novemu odboru posrečilo dvigniti kulturno gibanje v zapadnem delu Ljubljane do onega viška, na katerem bi sploh moralo biti vsako delavsko gibanje. Promet za družnega konzumnega društva postaja vedno večji. Križa se je prebolela in prihodnost ni več tako temna, kakor je bila pred dvema leti. — Tudi gostilničarstva in stavbna zadruga lepo napreduje. Če bodo viški delavci dovolj agilni in poštvovalni, bo Vič kmalu svoj delavski dom z lepo dvorano.

Kongres socialistične stranke v Beogradu.

V dnevi 16., 17. in 18. aprila se je vršil v Beogradu kongres socialistične stranke Jugoslavije, ki je prav lepo potekel in ki je prinesel k razvoju socializma v Jugoslaviji prav važne in lepe rezultate. Kongresa se je bilo udeležilo 118 delegatov iz vseh pokrajin Jugoslavije, navzoč pa so bili tudi delegati iz bratskih socialističnih strank iz Čehoslovaske, Madžarske in Nemčije. V predsedstvu kongresa je bil tudi edini delavski poslanec sodrug Josip Petjevan.

Najprej je bilo na dnevnem redu poročilo o delu stranke. Podali so tajniki-delegati poročila o uspehih, ki jih more beležiti socialističen pokret. Podrobneje so razpravljali o notranjem delu in o organizaciji s. dr. Topalovič, nakar se je na njegov predlog sprejela nad vse zanimiva resolucija o zunanjem položaju.

Za tem je kongres sprejel še vsepolno splošnih in koristnih sklepov, ki obravnavajo, kako naj se v bodoče dela na socialističnem programu, da bo uspeh večji in intenzivnejši. Tako so bili sprejeti novi strankini statuti. Sprejete so bile nato resolucije o socialni politiki, o stališču stranke do obstoječih delavskih zborno, dalje resolucije o notranjem političnem položaju, resolucije o odnosu napram drugim "Delavskim" strankam in tako dalje.

Kongres socialistična stranke je vse te sklepe osvojil in delegati ter novo načelstvo stranke mora sedaj gledati na to, da se bodo sklepi kolikor mogoče redno in točno izvajali. Novo načelstvo bo napelo vse sile, da se uveljavijo zahteve stranke socialistov v Jugoslaviji ki zahteva, da se najstrožje uporabljajo že obstoječi socialni zakoni, ki pa se danes na žalost niti ne izvajajo. Zahteva se tudi uveljavljanje zakona o zavarovanju delavcev proti brezposelnosti, kajti razmere so danes tako slabe v tem pogledu, da je nujno, da se ta zakon čim prej uveljavi in uveljavi. V socialni politiki pa se mora uveljaviti tudi načelo zavarovanja delavcev proti starosti in zoper onemoglost ter njihovih družin za slučaj bolezni.

Tako ima načelstvo sedaj vsepolno dela, da pokaže svojo delavnost in da dobi tudi vpliv na delavstvo v vseh pokrajinah države in da pritegne s svojo socialno politiko tudi kmetijske mase, ki so danes ali indifidentne ali pa stoje pod vplivi meščanstva.

V načelstvu se nahaja za Slovenijo sodrug Eržen, ki je znan proletarski bорец v Mariboru in okoli katerega se zbirajo razredno borben socialistični delavci na Stajerskem.

Smrtina nesreča z električnim tokom. Hlapec Josip Škof in 16-letni poljski delavec Fran Stor iz Škof je vasi sta bila 18. apr. postavljala na hmeljišču Petra Majdiča v Spodnji Hudinji poleg mlina droge, ki jih spojuje medsebojno z žicami. Take naprave imajo mesto hmelovk. Tik hmeljišča je napeljan električni daljnovod z visoko napetostjo in Vojnik. Zaradi rahle zemlje in močnega vetra se je drog, ki sta ga fanta ravno zakopavala, prevrnil in padel proti daljnovodu, žica, ki je bila na drogu že pritrjena, je padla preko električne napeljave, se povescila na drugi strani in zadela, napolnjena z močnim električnim tokom, oba delavca.

Oba ponesrečenca sta padla kakor od strela zadeta v nezavest. Drugi delavci so jima takoj priskočili na pomoč, odstranili z električno naplajeno žico z lesenimi drogi, eden izmed njih pa je naglo obvestil o nesreči Majdiča. Poklicani zdravnik je ugotovil pri Storju zelo hudo poškodbo in ga je velel nato prepeljati z avtom v bolnico. Škofove poškodbe so lažje in je zato ostal v domači oskrbi.

Stora so pripeljali v bolnico v zadnjih zdihljajih in je kmalu umrl. Vsaka pomoč je bila prepozna.

Smrtina kosa. V celjski javni bolnici so umrli ob 20. do 23. aprila: Marija Kolšek, 53letna dekla iz Braslovca, Fran Krennik, 57letni občinski revež iz Zabykovec in Janez Kos, 59letni postestnik iz Nazarja. V Celju je umrla 23. aprila Josipina Dragar, 86letna zasebnica na Dolgem polju. — V Ljubljani je umrl postrežek Fran Kalčić.

Samomor mlade ovske lepote. V Osvetju je izvršila samomor 15letna Lena Bauer. Prepeljala se je s čolnom na baranjsko stran Drave, skočila v naravno reko, potem pa začela klicati na pomoč. Držala se je kakih dvesto metrov daleč na površini vode, potem pa izginila v valovih. Vzrok čina ni znan.

## Koliko ljudi bi se priselilo v Združeno državo?

Koliko ljudi je že naprosilo za priseljeniško vizo? Z drugimi besedami, kako dolgo bo moral kdo, ki sedaj zaprosi, čakati, predno pride na vrsto? Kako dolgo morajo oni čakati, ki vživajo prednost v kvoti? Ta in slična vprašanja stavijo dan na dan ljudje, ki bi radi vedeli, kako upanje smejo gojiti glede prihoda svojih sorodnikov ali prijateljev iz starega kraja v Ameriko.

Predno razpravljamo dalje, naj tu ponovimo temeljne določbe kvotnega zakona. Izven kvote so samo žene ameriškega državljanja in njegovi neporočeni otroci pod 18. letom. Na prošnjo ameriškega državljanja na generalnega priseljeniškega komisarja v Washingtonu (Form 633) ti dobijo pravico do izvenkvotne priseljeniške vize in lahko pridejo takoj. Razen teh sorodnikov so izven kvote le še sledeči razredi: osebe, rojene v Kanadi, Kubi, Mehiki ali kakih drugih republik Centralne ali Južne Amerike ter njihove žene in otroci; nadalje duhovniki in vseučilišni profesorji; slednjim dijak, ki prihajajo v Združeno državo zgolj v svrhu študij. Izven tukaj omenjenih razredov spada vsakdo, ki se hoče priseliti v Združeno državo, pod kvoto. (Oseb, prihajajočih začasno, navadno na šest mesecev, tu ne omenjamo).

Kar se tiče kvote, velja načelo, da vsakdo spada pod kvoto o ne dežele, kjer se nahaja njegov rojstni kraj. Po en ameriški konzulat v vsaki inozemski deželi vodi račun o kvoti dotične dežele oziroma drži seznam vseh prošelj za priseljeniško vizo, naj je bila prošnja vložena na tem ali onem ameriškem konzulatu. Vize se izdajajo po redu, kakor so bile prošnje vložene. Nekateri razredi priseljencev pa vživajo prednost v kvoti. Ti so neporočeni otroci ameriškega državljanja med 16. in 21. letom, njegov oče in njegova mati in soprog ameriške državljanke. Ti so edini sorodniki, ki vživajo prednost; državljan, ki prosi za prednost v kvoti za svoje sorodnike, mora imeti čez 21 let in mora vložiti isto prošnjo na generalnega priseljeniškega komisarja, kot v slučaju izvenkvotnih priseljencev. Nadalje vživajo prednost (pa le tam, kjer letna kvota znaša več od 300) izurjeni poljedelci ter njihove žene in otroci pod 16. letom, ki prihajajo z njimi ali za njimi. Da dobijo prednost, ni treba nikake prošnje s strani sorodnikov ali prijateljev v Združenih državah, marveč morajo oni sami na primeren način dokazati ameriške konzulu, da so zares izurjeni poljedelci. Izrecno je rečeno v zakonu, da med omenjenimi sorodniki ameriških državljanov in izurjenimi poljedelci ni nikake vzajemne prednosti. Njihove prošnje se vodijo v istem seznamu prošelj za prednostno kvotno vizo po redu, kakor so bile vložene.

Ameriški konzuli ne smejo izdati več prednostnih kvotnih viz kot znaša polovica vse letne kvote. To se pravi, da je vsaj polovica kvote vedno rezervirana za priseljence, ki ne vživajo nikake prednosti v kvoti. Rečeno torej, da kvota za neko deželo znaša 500. Najvišje število prednostnih kvotnih viz bo tedaj znašalo 250 in ostalo preostaja za navadne priseljence. Ako imajo konzuli že vpisanih 500 prošelj za prednostno vizo v kvoti te dežele, pomenja, da oni, ki bi se danes prijavili za prednostno priseljeniško vizo, moral čakati dve leti, predno dobi vizo. Ako pa je v listi navadnih priseljencev že prišlo 250 prošelj za vizo, pomenja, da oni, ki se danes prijavijo za neprednostno priseljeniško vizo, mora čakati deset let, razen ako bo v kasnejših letih manj na podlagi zadnjih podatkov, ki so na razpolago. Ako ni drugače rečeno, se cenite glede prošelj za kvoto in odobrenih prošelj za prihod sorodnikov na navedeno stanje, kakršno je bilo 1. julija 1927. Dasi se te številke ne tičejo kvote, vendarle jih navajamo, ker so zanimive.

Bilo bi tu predolgo, da bi navedli podatke za vse dežele. Zato se hočemo omejiti le na nekatere tipične dežele, zlasti seveda na Jugoslavijo in Italijo, v kvote katerih dežel je naše ljudstvo bolj zainteresirano. Navesti pa hočemo vsaj glede večine dežel število prošelj za kvoto poleg zneska kvote same. Človek dobi iz teh podatkov pojem, koliko ljudi bi prišlo v Združeno državo, da ni priseljevanje omejeno. Prva številka pomenja število prošelj za kvotno vizo, druga kvota.

Albanija: 3000 — 100. Avstrija: 30.000 — 785. Belgija: 10.000 — 512. Bolgarija: 15.000 — 100. Čehoslovasija: 250.000 — 3075. Dansko: 15.000 — 2789. Francija: 1500 — 3.954. Nemčija: 251.159 — 51.227. Anglija: 202.364 — 34.007. Grško: 14.000 — 100. Ogrsko: 20.000 — 473. Irsko: 30.000 — 28.567. Italija: 300.000 — 3.845. Nizozemsko: 21.094 — 1648. Norveško: 34.000 — 6453. Poljsko: 250.000 — 5982. Rumunsko: 16.000 — 603. Rusija: 50.000 — 2248. Špansko: 26.000 — 131. Švedsko: 20.000 — 9561. Švicar: 8000 — 2081. Turčija: 10.000 — 100. — Jugoslavija: 35.000 — 671.

Iz tega je razvidno, kako breznameniten je položaj onih ljudi v mnogih deželah, ki bi hoteli sedaj vložiti prošnjo za priseljeniško vizo, zlasti ako ne vživajo nikake prednosti.

(Konec prihodnjic.)

## LISTNICA UREDNIŠTVA.

Chicago, Ill. — Z. N. — Priobčite vest v listu, pri katerem delate. Pozdrav!

## RAZNO

Umetni radij. Iz Pariza prihaja vest, da se je posrečil gospe Marazincanovej epohalen izum. Gospa Marazincanovej je Rumunka in deluje v zavodu gospe Curiajeve, tiste, ki je s svojim pokojnim možem pridelala čudežno kovino — radij. Radij ima to lastnost, da izžareva neprestano žarko, ki prodira tudi skozi takšna telesa, karšna navadnih žarkov ne pro-pušča. To izžarjevanje razlagajo z razpadom radijskih atomov, ki postajajo zavoljo tega razpadanja lažji, a čimer se radij spreminja v nižje vrstine. Končni produkt radija je bil svinec, ki ne izžareva nobenih žarkov več. Tako je bilo vsaj do danes. Gospa Marazincanovej pa je iznašla metodo, ki povzroča nadaljnje razpadanje atomov, to je izžarjevanje tudi pri svincu. To kovino izpostavlja pod določenimi pogoji, ki se niso dobro znani, in pod tem vplivom dobi svinec lastnost radija, v mnogih slučajih še boljše lastnosti. Ker pa je radij silno redka kovina, a silno važna n. pr. v medicinskih stroki, se da kmalu razumeti, kakšen pomen bi imelo, če bi jo lahko nadomestili z običajno in ceneno kovino kakor je svinec. "Umetni radij" bi bil še večje važnosti nego naravni.

Slepec na Mont Blancu. — V New Yorku je umrl Thomas Campbell, ki si je stekel popularnost posebno s tem, da je slep pripeljal na vrh Mont Blanca. Campbell je sam napravil načrt za pohod na imenovani gorski vrhac in je določil tudi sam svoje spremstvo. Prijatelji in znanci so mu sicer prigovarjali, naj nikar ne hodi na planino, ker pomeni to zanj življenjsko žrtve. Za pozive pa se ni zmenil, ampak je pripravil ekspedicijo, ki je imela popolen uspeh, dasi je imajo konzuli že vpisanih 500 prošelj za prednostno vizo v kvoti te dežele, pomenja, da oni, ki bi se danes prijavili za prednostno priseljeniško vizo, moral čakati dve leti, predno dobi vizo. Ako pa je v listi navadnih priseljencev že prišlo 250 prošelj za vizo, pomenja, da oni, ki se danes prijavijo za neprednostno priseljeniško vizo, mora čakati deset let, razen ako bo v kasnejših letih manj na podlagi zadnjih podatkov, ki so na razpolago. Ako ni drugače rečeno, se cenite glede prošelj za kvoto in odobrenih prošelj za prihod sorodnikov na navedeno stanje, kakršno je bilo 1. julija 1927. Dasi se te številke ne tičejo kvote, vendarle jih navajamo, ker so zanimive.

Bilo bi tu predolgo, da bi navedli podatke za vse dežele. Zato se hočemo omejiti le na nekatere tipične dežele, zlasti seveda na Jugoslavijo in Italijo, v kvote katerih dežel je naše ljudstvo bolj zainteresirano. Navesti pa hočemo vsaj glede večine dežel število prošelj za kvoto poleg zneska kvote same. Človek dobi iz teh podatkov pojem, koliko ljudi bi prišlo v Združeno državo, da ni priseljevanje omejeno. Prva številka pomenja število prošelj za kvotno vizo, druga kvota.

Albanija: 3000 — 100. Avstrija: 30.000 — 785. Belgija: 10.000 — 512. Bolgarija: 15.000 — 100. Čehoslovasija: 250.000 — 3075. Dansko: 15.000 — 2789. Francija: 1500 — 3.954. Nemčija: 251.159 — 51.227. Anglija: 202.364 — 34.007. Grško: 14.000 — 100. Ogrsko: 20.000 — 473. Irsko: 30.000 — 28.567. Italija: 300.000 — 3.845. Nizozemsko: 21.094 — 1648. Norveško: 34.000 — 6453. Poljsko: 250.000 — 5982. Rumunsko: 16.000 — 603. Rusija: 50.000 — 2248. Špansko: 26.000 — 131. Švedsko: 20.000 — 9561. Švicar: 8000 — 2081. Turčija: 10.000 — 100. — Jugoslavija: 35.000 — 671.

Iz tega je razvidno, kako breznameniten je položaj onih ljudi v mnogih deželah, ki bi hoteli sedaj vložiti prošnjo za priseljeniško vizo, zlasti ako ne vživajo nikake prednosti.

## ZDRAVSTVO

Poljudna beseda o higijeni in skrbi za zdravje.

### PETORICA SOVRAZNIKOV DETETA.

Prvi sovražnik: Davica ali difterija.

Ta je akutna infekcijska bolezen otrok in tudi odraslih, nastopajoča kot splošno zastrupljenje s karakterističnimi belimi strgjenimi oblogami na kraju infekcije, običajno na drgalkah in malem jezičku. Davico povzroča bacil difterije, ki se naseli ob žrelni ožini ali pa tudi v sapniku in povzroča tam debele kožnate obloge. Zanesa se lahko tudi v nos ali oči in se razvije v nevarno očesno bolezen. Prenaša se po kapljicah in ustni alini, a tudi po predmetih n. pr. igračah, katere je rabil bolnik. Infekcija aririjo tudi stalni izločevalci, ki mnogokrat še dolgo časa po prestatni bolezni hranijo bacile difterije, ali pa bacilonosci, ki so navadno odrasli ljudje. Sami ne obole, a vendar okužijo otroke, s katerim imajo opravka. Najbolj pogosto obolevajo na difterijo otroci med 3. in 5. letom. Včasih je bila difterija strašna morilka otrok, danes ne nastopa več v tako velikih epidemijah, ker jo hitro zatro.

Začetkoma čuti bolnik lahko bolečine v žrelu, zlasti pri požiranju, telesna temperatura se poveča, žrelni obok je otekel in rdeč, otečejo tudi mezovalne žleze pod spodnjo čeljustjo. Telesna temperatura se dviga, na žrelnem oboku se pojavijo umazane bele kožnate obloge ali membrane, požiranje in govorica je otekočena. Pojavlja se hripavost, lajšajoč kašelj, dihanje postaja napenajoče in piskajoče, bolnik lovi sapo, ker zapirajo otekle in obložene drgalko in mali jeziček vohod v sapnik. Bolnik izgublja naravno rdečico, postaja višnjevkast in če ne pride pomoč, ali pride prepozno, na zadušenje umre. Večkrat ni na žrelnem oboku nikakih oblog, pa vendar nastopajo znaki dušenja. Tedaj so obloge nižje dol v sapniku, kar se imenuje "krup". Težki so oni slučajji obolenj, kjer prevladuje zastrupljenje, ki zadene zlasti sree. Nastopa razširjenje srca in nato otrpenje. Med ali po bolezni pride večkrat tudi do otrpenja raznih živcev, zlasti v govoru, oči, obrazu, rokah, nogah itd., vendar taka otrpenja navadno ne zapuščajo sledov. Bolnik je ozdravljen šele tedaj ko je trikratna bakteriološka preiskava na Loefflerjeve bacile dala negativen rezultat.

Obramba obsega osamljenje bolnika in desinfekcijo, predvsem pa takojšnjo zdravniško pomoč. Zdravnik vbrizga bolniku zdravilni serum, zdravim otrokom-sostanovalcem pa varnostni serum. Dobro sredstvo je položitev cervke skozi žrelni ožino v sapnik, to je intubacija. Zadnje rešilno sredstvo pa je prežez sapnika od zunaj skozi kožo — tracheotomija.

Drugi sovražnik: Škrlatinka. Na škrlatinko obolevajo predvsem otroci v predškolski in šolski dobi, a ne prizanaša tudi odraslim, ki je še niso preboleli. Kdor je škrlatinko enkrat prebolel, je praviloma pred njo varen, a dograjajo se tudi izjeme. Po najnovejših raziskovanjih Amerikana Dicka je povzročitelj posebno vrste streptotok. Naseli se v žrelu in ostane tam, kaj večkrat tudi dolgo časa po ozdravljenju. Prenaša se dalje po kapljicah in sline enako kakor bacil difterije, torej tudi po predmetih iz bolnikove okolice. Prenašanje je olajšano radi kožnega luščenja, ki nastopa med boleznijo. Kožne luskinice se okužijo deloma še na telesu, deloma ko so že odpadle in sodelujejo torej kot mehanski posredovalci infekcije. Preiskovanja so tudi dognala, da obole za škrlatinko le tisti, ki kažejo zanj večjo dovzetnost. Zdravnik lahko ugotove dovzetnost z Dickovim "testom".

Inkubacijska doba znaša 2 do 9 dni, nakar bolezen nenadoma izbruhne: Otrok toži o glavobolu in bolečinah v vratu, bruha, telesna temperatura se hitro dvigne na 39—40° C. Drugega dne

bolezni se pojavijo po celem telesu drobne rdeče lise in pike, ki kmalu prehajajo v rdečo izpuščaj. Ta postaja vedno bolj enoten in škrlatast, tako da je po njem lahko spoznati bolezen. Nikdar se ne pojavi izpuščaj okoli nosa, ust in brade, tako da nastane na teh mestih trikotni bledice. Po tem trikotju lahko ločimo škrlatinko od ošpic, ker pri ošpicah je izpuščaj tudi na tem mestu. Bolnik ima lažjo ali težjo angino, jezik je obložen, bezgavke na vratu so nabrekli izpuščaj polagoma pobledeva, jezik se očisti in postane malinasto-rdeč, tudi telesna temperatura se niža. Koža se začne luščiti ali po celem telesu, ali pa le deloma po dlaneh in podplatih v malih luskinicah ali v velikih kr-pah. V dobi rekonvalescence nastopijo različne prihradne bolezni ali komplikacije kakor vnetje ledvic, gnojno vnetje vratnih žlez, vnetje srednjega ušesa, vnetje sklepov, vnetje arčnih zaklopnic itd. Kakor pri difteriji tako se tudi pri škrlatinki večkrat v ospredju znaki splošnega zastrupljenja (septic-na škrlatinka). K tem znakom spada stalno bruhanje, prolivi omotica in zelo visoka temperatura, angine ni opaziti. Če ne pride pravilna zdravniška pomoč pravočasno, bolnik na zastrupljenju umre.

Obramba: Osamljenje bolnika, kontumac, desinfekcija, takojšnja zdravniška pomoč. Pri težjih obolenjih vbrizga zdravnik bolniku zdravilni Dickov serum, s katerim reši — ako je vbrizganje pravočasno — bolnika smrti in težkih komplikacij. Zdravim otrokom - sostanovalcem vbrizga varnostni serum. Varstvo pri škrlatinki daje tudi imunizacija po Dicku s toksinom, ki se vrši v higienskih ustanovah.

Tretji sovražnik: Ošpice. Ošpice se pojavijo s tipičnim kožnim izpuščajem po celem telesu in s katarjem očesnih veznic in dihal. Nastopajo pretežno v predškolski, deloma tudi v šolski dobi, le izjemoma pri odraslih, ki ošpice še niso preboleli. Povzročitelj ošpic je še nepoznan, vemo le, da je zelo občutljiv in sumimo, da se širi po kapljicni infekciji. Ker najprej obole dihalja, je vohodišče skozi nos in usta. Povzročitelj je silno okužljiv ali pa je skoraj vsak otrok za ošpice disponiran, kajti malokdo jim umre.

Prvi znaki se pojavijo deseti dan po okuženju. Otrok postane nemiren, ima nahod, v oči se mu blišči, ima vnetje očesnih veznic in nekoliko kašlja. Telesna temperatura ima zvišano. Na ustni sluznici se pojavijo belkaste pike obkrožene z rdečim kolobarjem (Koplikove pike), ki so za spoznanje bolezni važne. Navadno četrtega dne se pojavijo najprej po obrazu, potem tudi drugod kot proso velike rdeče lise, ki se širijo in zlivajo v obsežne rdeče pege, kjer je videti mesta zdrave kože, kar je tudi važno za razpoznanje od škrlatinke. Sedmi ali osmi dan telesna temperatura pade, in bolnikovo stanje se začne boljšati. Če se pridruži vnetje pljuč, dobi bolezen težek značaj. Tudi otrpenje srca včasih nastopi. Obolenje na ošpicah disponira otroke za druge bolezni otroške dobe.

V obrambo je potrebna izolacija bolnika od ostalih otrok, kajti bolnik je posebno okužljiv v začetku bolezni. Namesto desinfekcije zadostuje zračenje in solnčenje. Proti ošpicam je vpljano posebno zdravilno cepjenje s serumom po ošpicah ozdravljenih oseb, ki dela potek bolezni lahek in obolenje preprečuje. Ošpice ne smemo zamenjati z boleznijo imenovano rdečica, pri kateri je izpuščaj svetlejša barve kot pri ošpicah in nastopa v etapah. To obolenje traja 4 do 5 dni in ne dela komplikacij. Četrtil sovražnik: Norice. Norice se imenujejo radi podobnosti s pravimi kozami tudi ovcje kože, vodene kose, dobre, spačene itd. Norice so do 10. leta starosti. Povzročitelj ni poznan, pač pa je dokazano, da nima nič skupnega z ravnatoko, še nepoznanim povzročiteljem

pravih koz. Prenašanje noric sicer še ni razjasnjeno, vendar sklepamo, da se vrši na isti način kakor pri ošpicah, škrlatinki in difteriji, to je največ po kapljicni infekciji in deloma po predmetih in dotiku.

Na koncu zelo dolge inkubacijske dobe postane otrok nemiren, ne je in toži o glavobolu. Če ga dobro pogledamo, opazimo na hrbtu, prsih ali glavi prvi mehurček, v par dneh jih je polno po vsem telesu. Mehurčki so kot leča veliki ali manjši, vodeni, se skale, v par dneh postane v hrasto, ki odpade iz komaj vidne brazgotinice. Mehurčki se pojavljajo v etapah, vedno novi, medtem ko so prvi že izsušeni. Tudi telesna temperatura se začne dvigati. Težke oblike noric spominjajo na prave kose in povzročajo tudi komplikacije kakor vnetje ledvic, sklepov itd. Bolezen traja 10 dni, včasih tudi do 4 tedne.

Potrebna je takojšnja stroga izolacija bolnika in tekoča desinfekcija na začetku bolezni, kajti tudi norice so najbolj okužljive začetkom bolezni.

Peti sovražnik: Ošloski kašelj (dušljivi ali veliki kašelj) je zelo okužljiva bolezen s krčevitimi, dušječimi napadi v presledkih trajajoča več tednov. Povzročitelj ni še gotovostjo določen, po vsej priliki je bacil, ki sta ga odkrila Bordet in Gengou. Bolezen se prenaša po kapljicah in alini iz ust bolnika, okužljivost je tudi pri tej bolezni največja v začetku obolenja. Dovzetnost za obolenje je največja v prvih petih letih življenja, po 18. letu so slučajji oslovskega kašlja zelo redki. Inkubacija traja 3 do 8 dni, nakar se pojavi kataralni stadij bolezni z nahodom in kašljem, ki je začetkoma neznačen, potem pa vedno hujši. To traja par dni lahko tudi dva tedna, nakar sledi različno dolg stadij dušječih in krčevitih napadov kašlja. Prestanek med napadi so vedno krajši, napadi vedno hujši. Vidli med kašljem so piskajoči in rigajoči. Otrok je v obraz zabuhel in dobi zabrekle oči, po napadu bljuje. Napadi so pogosti zlasti ponoči. V drugem mesecu bolezni postajajo napadi redkejši, kašelj je bolj otekl in po šest do osem tednih je bolezen končana. Večkrat zapuščajo bolezen posledice kakor razširjenost pljuč ali arca, vnetje ledvic itd.

Obramba: Izolacija bolnika od zdravih otrok, mali bolnik naj uživa hrano šele po napadu. Zdravilo vpliva sprememba zraka na zrak brez vetra in prahu. "Zdravje".

### Zenski zgoreli.

Logansport, Ind. — Dve stari ženci sta 6. t. m. zgoreli v svojem stanovanju, ki se je vnelo, ko je eksplodirala peč na petrolej.

### NAZNANILO IN ZAHVALA.

Znancem in prijateljem širom Združenih držav naznanjamo žalostno vest, da je preminul naš starejši sin

### RUDOLPH CETIN

Umrl je 18. aprila 1928. Rojen je bil 25. jan. 1920 na Denbo, Pa., sedaj star 8 let. Obilna udeležba nam priča, da je bil pokojni Rudolf zelo priljubljen pri odraslih kakor tudi pri mladini. Naša iskrena hvala darovalcem cvetlic, kakor tudi vsem, ki so se pogreba udeležili. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu dne 21. aprila t. l. na South Brownsville, Pa., pokopališče. Posebno se zahvalimo v tem usodnem trenutku družinam: Blažine, Kralj, Cvetkovič, Račič Fr. in Račič Louis, Mlakar, Krušelj, Siceklo in Borešić, ki so izkazali svoj zadnji prijateljski pozdrav. Se posebno hvala mojemu bratu Anton Cetinu za poslani dar. Težka nam je bila ločitev od sveži gomili, kjer spava naš dragi sinček. Počivaj v miru v zemlji hladni, naš spomin na te bo za vedno ostal v naših srcih. Zaljubljeni ostali: Martin in Anna Cetin, stariša, Edward in Frank, brata, Annie, sestra, vai v Denbo, Pa., Box 134.

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!



A. P. Čehov:

## GOVORNIK

Nekega izredno lepega jutra so položili v krsto asesorja Cirila Ivanoviča Vavilonova, ki je umrl radi dveh bolezni, kateri sta v naši domovini tako razširjeni: od hudobne žene in alkohola.

Ko je sprevod krenil iz cerkve proti pokopališču, se je neki Poplavski, ki je bil tovariš rajnega, vsedel v fujakarjev voz in se urno odpeljal k svojemu prijatelju Gligoriju Petroviču Zapojskemu, ki je še mlad, vendar že zelo popularen človek. Zapojskin ima namreč, kakor je mnogim čitateljem znano, redek talent, da improvizira svatovski, jubilejne in posmrtno govore. On vam govori, kadar hočete: razburjen, lačen, pijan ko klada, vročič! Govor mu teče gladko, enakomerno kakor voda iz čleba — in obilno; žalostnih stavkov je v njegovem govorniškem slovarju več, kakor ščurkovih jajčec v katerikoli gostilni. Vedno govori košato in dolgo, da se morajo včasih, zlasti pri trgovskih svatbah, gosti obrniti do policije, ki potem prišli govornika, da neha govoriti.

— Prišel sem k tebi, bratec, — začne Poplavski, ki ga je srečno našel doma. — Takoj se napravi in pojdi z menoj. Umri je neki naš tovariš, zdaj ga pošiljamo na drugi svet in moramo se, bratec, z govorom posloviti!

Lev Tolstoj:

## Jetnik v Kavkazu

Razposajeno mladež je razpodel rdečebralec, ki je vzdignil žilina s konja in z ukazujočim glasom nekaj zaklical. Nogaec je prišel, močno so mu stale kosti iz lic, nosil je samo srajco. Srajca je bila raztrgana, prsi gole. Rdeči mu je nekaj ukazal. Takoj je privlekel hlapec plošč na noge: dvojce hrastovih storov z železnimi obročema, na enem obročev kavelj in ključavnica.

Odvezala sta žilinu roke, ga dajala v plošč in ga peljala v zabor, podobno svinjaku; pahnila sta ga noter in potem so se zaklenila vrata. Žilin se je opotekel na gnoj. Ležal je nekaj časa, potem je tipal po temi, da je našel najmekše mesto, in se je ulegel.

Žilin je le malo spal. Noči so bile kratke. Skoz špranjo v lesu je videl, kako se je pričelo daniti. Trudoma se je vzdignil, se vlekkel k steni in povečal špranjo.

V dolino je, kakor je zapazil skoz špranjo, peljala pot, na desno je stala koč, dvojce dreves poleg nje. Na pragu je ležal pes, koza se je pasla s kozlički — migljali so z repki. Gledal je — po klancu gor je prihajala mlada Tatarica v pisani srajci brez pasu, v hlačah in škornjih, glavo pokrita s kaftanom (plašč, kakor ga nosijo v jutrovnih deželah) in na glavi velik kovinat vrč z vodo. Težko mora nositi, sključeno hodi, na roki vodi majhnega obrtega Tatarčka, ki je oblečen samo v srajčko.

Tatarica je šla z vrčem v kočo, iz katere je stopil zdaj rdečebralec — v svilnati suknji, segajoči do kolena, za pasom srebrno bodalo, s čevlji na golih nogah, na glavi visoko črno kučmo iz ovčjega kožuha. Istegal se je in zdehal, si gladil brado, postal nekoliko, zaklical nekaj hlapcu in šel naprej.

Dva fanta sta gnala konje napajati. Drugi teh paglavcev z obrto glavo, v srajci, brez hlače, so se zbrali, se približali zaboju in vtikali suhe vejice skoz špranjo. Ko je žilin zavpil nanje, so jo odkurili — njih naga kolena so se svetila.

Žilin bi bil rad pil, grlo mu je bilo suho. Želel je, da bi prišel zdaj kdo k njemu. Čuj — nekdo odpira vrata.

Rdeči Tatar je vstopil, z njim drug Tatar, manjši, črni las. Črne oči so se mu svetile, rdečelice bil, redko brado je nosil obstrizeno; njegov obraz je izgledal veselo, vedno se je smejal. Oblečen je bil še boljše nego rdeči: našivi so krasili suknjo iz temnomodre avile, dolgo bodalo z dragocenim srebrnim držajem je tičalo za pasom; tudi hlače iz finega rdečega unja so bile obšite s srebrom; čez-nje je imel obute debele čevlje. Na glavi mu je sedela visoka kučma iz bele ovčje kožuhovine.

Rdeči Tatar je godrnjal nekaj, kakor bi se kregal, obstal na pragu, se naklonil na vrata, se igral z bodalom in pri tem škilil kakor volk na žilina.

Črni pa, uren, živahen, kakor bi imel prožna peresa pod seboj, je šel naravnost k žilinu, počenil k njemu, kazal zobe, ga potkal po ramni, mežikal z očmi, tleskal z jezikom in brbral žilinu nerazumljive besede.

"Piti! Dajte vode!" je stokal žilin.

Črni se je smejal in brbral dalje.

Z ustnicami in rokami je kazal žilinu, da bi rad pil.

Zdaj je črni zapopadel; zopet se je zasmejal, pogledal skoz vrata in zaklical: "Dina!"

Vitka, nežna deklica kakih trinajst let je pritekla; podobnost s črnim je bila velika; očitno je bila njegova hči; to so bile iste črne

od njega. Vaj zaupajo vate. Če bi bil umrl kak nižji uradnik, bi te ne vzemirjali, ali tukaj gre za tajnika, ki je takorekoč duša pisarne. Take živine ne smemo pokopati brez govora.

— Aha! Tajnik! — je zazelhal Zapojskin. — Oni pijanec? — Da, pijanec. To bo kolačev, mrzlih jedil, fujakarjev zastoj! — Pojdva, dragi! Na grobu zadaj kakor Cicero v rbo žalujko, boš že dobil kakršnokoli plačilo.

Zapojskin je rad sprejel povabilo. Razkuštral si je lasce, naredil žalosten obraz in odšel s Poplavskim na ulico.

— Vašega tajnika dobro poznam, — pravi Zapojskin, sedajoč v kočjo. — Bog mu daj nebesa, bil je premetenec in malopridnež da malo takih.

— Ne spodobli se, Grisa, o pokojniku slabo govoriti! — Seveda ne, de mortuis nihil bene, ampak on je kljub temu bedak!

Prijatelja sta dohitela sprevod in se mu pridružila. Rajnika so nosili počasi, tako da so imeli do pokopališča parkrat priliko, da so krenili v gostilno in pili za mir pokojnikove duše.

Na pokopališču je bil obred. Tlača, žena, svakinja so, kakor je navada, jokale. Ko so krsto spuščali v grob, je žena celo kriknila: "Pustite me k njemu!" Toda v grob ni šla za možem, najbrže se je spomnila pokojnika. Zapojskin je počakal, da je vse utihnilo, nato je stopil naprej in je pričel:

— Ali naj verjamem svojim očem in ušesom? Kaj ni strašna krsta, ta objokana lica, jok in vzdihovanje? Gorje, to ni sen, naši čuti nas ne varajo! Oni, katerega smo pred kratkim videli tako pogumnega, tako mladeniško svežega in čistega, oni, kateri je pred našimi očmi nosil kakor čebela med v skupen panj dobro urejene dežave, oni, kateri — oni isti se je sedaj spremenil v prah, v stvarno fantomorgano. Neumljena smrt je položila nanj svojo težko roko baš v trenutku, ko je bil kljub letom v polnem razvoju svojih moči in sijajnih nad. — Nenadomestljiva izguba! Kdo nam ga bo zamenjal? Veliko je dobrih uradnikov, toda Prokopij Osipič je bil samo eden. Z vsa dušo se je posvetil svoji nalogi, svoji pošteni nalogi, ne da bi zato zahteval kako nagrado; bil je nepokupljiv. Kako je preziral one, ki so ga z zapeljivimi zemeljskimi dobrotami, skušali zavesti, da bi se izneveril svoji dolžnosti in zamenjal svojo nalogo! Da, pred našimi očmi je Prokopij Osipovič delil svojo bomo plačo s svojimi najrevnejšimi tovariši, in pravkar ste ališali jok vdov in sirot, katere so živele od njegove milosti. Službi in dobri delom se je tako posvetil, da ni užil nobene veselja vse svoje življenje in da se je celo odrekel areči družinskega življenja; znano vam je, da je ostal neženjen do konca življenja. A kdo nam ga bo zamenjal kot druga? Kakor da

svetle oči v lepem obrazu. Na sebi je imela dolgo temnomodro srajco s širokimi rokavi in brez pasu, na praih in rokavih rdeče-obrobje; nosila je hlače in šlapice, šlapice so tičale v čevljih z visokimi petami. Vrat ji je dičila verižica iz ruskih polrubljev. Glavo je imela nepokrito, preko črne kite trak s kovinastimi ploščicami in srebrnim rubljev.

Oče ji je zaklical nekaj besed. Stekla je proč in se vrnila s kovinastim vrčem, dala jetniku vode, počenila in se tako upognila, da so bila kolena višja od ram. Z velikimi očmi je gledala žilina, kako je pil, kakor da je kaka žival.

Ko ji je hotel žilin vrniti vrč, je zbežala kakor divja koza. Njen oče se je glasno zasmejal in zaklical za njo. Prišla je nazaj, vzela vrč, stekla ven in se brž zopet vrnila z opreanim kruhom in deščici, počenila in ni odmaknila očesa od žilina.

Tatarja sta šla in sta zaklenila vrata. Kmalu nato je prišel Nogaec in mu delal znamenja. Tudi on ni znal ruski. Vendar je razumel žilina, da naj gre z njim.

Vlek se je s plohom — šepal je in ni mogel stopiti na noge, klečale so mu v stran. Tako je sledil Nogaecu. Videl je aul, kakih desetero koč, mošejo z minaretom. Pred eno, koč je stalo troje osedlanih konj, dečki so jih držali za uzde.

Črni Tatar je prišel ven in pomignil žilinu k sebi. Pri tem se je smejal, govoril po svoje in šel zopet v kočo. Žilin mu je sledil.

Stopil je v čedno sobo: stene so bile oglašene z flovcio, ob sprednji steni so stali pisani divani, dragocene preproge so visele vsenaokoli, na njih so leketale bogato s srebrom okovane puške, samokresi, sablje. Zadaj v kotu je stala nizka peč. Snažna so bila trdostepna na glinasta tla. V celem sprednjem kotu je bila pogrnjena klobučina, čeznjo preproge, na tleh so ležale mehke blazine. In na preprogi, v alaph, so sedeli Tatarji: črni, rdeči in trije drugi. Njih hrbi so sloneli na pernatih blazinah, pred njimi na okrogli deski je stala pečena kaša in v skledi stopljeno maslo, nadalje v vrču tatarsko pivo, buza imenovano. Jedli so s prsti, roke so imeli vse mastne.

Črni je skočil pokoncu in ukazal, da se ima žilin uvesti na stran, ne na preprogo, ampak na gola tla. Nato je zopet počenil na preprogo in traktiral svoje goste z pogacami in z buzo. Nogaec je posadil žilina na odkazano mesto, sezul vrhne čevlje, katere je postavil k vratom, kjer so stali tudi drugi čevlji, in se sedel na klobučino blizu gospodoma: poželjivo je gledal, kako jedo, in si brisal aline.

Ko so Tatarji bili gotovi s pogacami, je prišla Tatarica, v srajci in hlačah kakor deklica, glavo ovito v ruto. Pospravila je posodo in podajala nato lep šlehtar z ozkim dulcem. Tatarji so si umili roke, jih prekrizali, poklekli, pihili na vse strani in pomolili. Potem so se še nekaj časa po svoje pomenkovali, nakar se je obrnil eden gostov v ruskem jeziku k žilinu.

"Tebe," je rekel, "je vjel Kazi-Muhamed. Pokazal je na rdečega Tatarja. "On te prepušča Abdul-Muradu." Pri tem je pokazal na črnega. "Abdul-Murad je zdaj tvoj gospod."

Žilin ni odvrnil ničesar. Abdul-Murad je pričel govoriti zdaj, pri čemer je večkrat pokazal na žilina. Tolmač je rekel:

"Ukazuje ti, da piši domov pismo, da pošljejo za te odkupnino. Kadar dobi odkupnino, ti da zopet prostost."

Žilin je premišljeval in dejal:

"Koliko odkupnino hoče imeti?"

Tatarji so se pomenkovali med seboj. Tolmač je izjavil:

"Tri tisoč rubljev."

(Dolje prihajajo.)

gledam pred seboj njegov obrti proti nam z ljubeznivim nasmehom, kakor da slišim njegov mili obraz, s katerim se obrača mehak in nežni prijateljski glas. Prokopij Osipič, mir tvojemu pepelu! Počivaj v miru, pošteni. Zapojskin je nadaljeval, a poslušalci so začeli šepetati med plemeniti delavci!

seboj. Govor je ugajal vsem, izval je nekaj solz, a mnogo se je zdelo ljudem čudnega. Najprej niso razumeli, zakaj je govornik imenoval rajnika Prokopija Osipiča, ko pa se je pisal za Cirila Ivanoviča. Drugo, kar je bilo znano vsem, je bilo, da se bojeval s svojo zakonako ženo, je pokojnik vse svoje življenje torej ga ni mogel imenovati neženjenega. Tretje je, da je on imel gosto rjavo brado, da se ni nikoli bril in da je zato nerazumljivo, zakaj je rekel govornik da je njegov obraz lepo obrt. Poslušalci so se čudili, se spogledovali in migali z ramami.

— Pokojni Osipič! — je nadaljeval govornik in vzneseno gledal v grob: — Tvoj obraz je bil prej grd kakor lep, bil si mračen in surov, toda vsi smo vedeli, da za to zunanjo kopreno bije pošteno, prijateljsko srce. —

Tedaj je tudi govornik sam opazil, da nekaj ne more biti v redu. Nemirno se je začel obračati in majati ramena. Nenadoma je utihnil, zazijal od začudenja in se obrnil k Poplavskemu: — Čuj, saj je še živ! — spregovori z grozo.

— Kdo je živ?

— Prokopij Osipič! Poglej, zraven spomenika stoji!

— Saj on niti umri ni! Umri je Ciril Ivanovič!

— Pa sam si rekel, da je umri vaš tajnik!

— Saj je bil Ciril Ivanovič naš tajnik! Čuden človek, ti si se zmotil. Seveda je bil Prokopij Osipič nekoč naš tajnik, a že pred dvema letoma so ga prestavili v drugi oddelek za šefa. — Zlodej naj vas razume!

— Zakaj si se pa ustavil? Nalajuj, ker je neugodno!

Zapojskin se je obrnil h grobu in s prejšnjimi vzvišenimi besedami nadaljeval svoj govor. Poleg spomenika je res stal Prokopij Osipič, star uradnik z obrtlim obrazom. Gledal je govornika in jezno grbančil čelo.

— Ali kakšen zlodej ti je vendar dal to misel? — so se režali uradniki, ko so se z Zapojskinom vračali s pogreba. — Živega človeka si pokopal.

— Ni lepo od vas, mladenič, — je godrnjal Prokopij Osipovič. — Vaš govor je morda dober za pokojnega, za živega človeka pa je to — poroga. Prosim, kaj ste vi rekli: "Ni zahteval nobene nagrade, bil je nepokupljiv." O živem človeku to lahko rečemo samo v zankljivem pomenu. In nihče vas ni, gospodine, prosil, da širite vesti o mojem obrazu. Mogoče nisem lep, morda sem celo grd, ali zakaj bi vse opozarjali na mojo zunanjost? To je zame žaljivo!

## NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (April 30-28) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite je pravočasno, da vam lista ne ustavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen valed napakega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$6.00 in za pol leta za \$3.00. Člani S. N. P. J. doplačajo \$4.80 za leto, za pol leta \$2.40.

Za mesno Chicago in Cicero za leto \$7.50, pol leta \$3.75, za člane \$6.30.

Za Evrope stane za pol leta \$4.50, za vse leto pa \$9.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Mladinski List stane za celo leto \$1.20.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO

"PROSVETA"

2657 S. Lawndale Ave.  
CHICAGO, ILL.

## Šaljivo živje

"Štiri ure spanja na dan zadostuje vsakemu človeku." "Jaz tudi mislim. Za drugo se lahko odškodis pomoči."

"Ali te ni sram, da prihajaš tako pozno domov?" je rekla žena. "dve uri sem sedela in čakala!"

"Glej jo no, jaz sem nalašč odlašal, da ne bi ti več čakala."

Dekle v mojem razredu je zbog ročnih del zanemarjalo drugo učenje. Zato sem dala poklicati očeta. Ta pa mi je na koncu pomirljivo dejal: "Gospodična, kar pustite jo, naj mirno dela svoje stvari, drugače bo tudi obsedela kakor vi!"

On: "Ne razumem, da se ti zdi tukaj dolgočasno. Meni je silno všeč."

Ona: "Seveda, ti si tu z mano, jaz pa s tabo."

Mož in žena sta spala, a dete poleg njiju se je zbudilo in pričelo plakati. "Ziblji ga malo, da zaspi!" veli žena. Mož pa ji odvrne: "Ti zibaj svojo polovico, a mojo pusti, naj joče," in se okrene k zidu.

"Gospod plačlivi, v računu ste dve pomoti, ena vam, ena meni v korist."

"Vam v korist? Kje pa, prosim?"

"Ne vem, na kaj bi se bolj jezil," je godrnjal potnik. "na sedla, ki svoj dnevnik tako drži, da se ne da nič iz njega brati, ali pa na onega, ki poskuša brati zadnjo stran mojega lista."

"Saj sem te vendar prosil, da mi prineseš mehak svinčnik, a ti se vračaš s praznimi rokami." "Dedek, vsi svinčniki so se mi zdeli tako trdi, ko sem jih otipavala!"

"Ti, dete moje, ne smeš toliko izpraševati. Veš, nekaj je živela radovedna mačica, ki je vemer nadlegovala svojo mamičo, naj ji pove to in ono! Potem pa — res! — je mačica za kazen poginila."

"Mama, kaj pa je mucka hotela pravzaprav vedeti?"

Ankele: "Veste, jaz rabim auto samo poleti."

Bankle: "Potem morate imeti znatne stroške za garažo?"

Ankele: "Pray nič. Čez zimo stoji voz v zastavljalnici!"

"Žaluješ, prijatelj? A zakaj nosiš polovično žalovanje?"

"Veš, včeraj je malo manjkal, pa bi mi bila žena utonila!"

## Nuga-Tone ji je odpravil želodčne neredne.

Tu je poročilo od Mrs. J. M. Blair, Oklawaha, Fla., katerega naj bi vladalo čital. Mrs. Blair je star 64 let in pravo je jemala Nuga-Tone, je imela želodčni nered in nujno potrebo in tudi lahko prebavila. To je čudno, saj ji ni dajala. Sedaj uživa vse kar si vira, urica za urico, ki ji daje veselje in ki naj bi jo zdravilo postopno.

Nuga-Tone dela čudeže tudi v slovaški občini. Vse, kar je potrebno, je v slovaški občini. Nuga-Tone dela čudeže tudi v slovaški občini. Vse, kar je potrebno, je v slovaški občini. Nuga-Tone dela čudeže tudi v slovaški občini. Vse, kar je potrebno, je v slovaški občini.

## 5000 beril za 5000 slovenskih družin

Slovnica, izgovarjava, slike domačih opravil, članki o Slovnici, besednjak itd.

## Angleško-slovensko berilo

Sestavil dr. Kern

Cena \$3.00 s poštnino vred.

Naročite pri uprav. "Prosveta," 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

## V SPOMIN OBLETNICE SMRTI

ljubljenega soproga in očeta

## VINCENC DRNAČA

Odšel si od nas 8. maja 1925, zapustil nas svedno, a naj spomin na Te hodi ostal v naših arhiv. Za teboj žaluje pet nedolžnih otrok in soproga — Francica Drnač in otroci, Clairton, Pa.

## IZVRSTNA PRILIKA

Člani in članice S. N. P. J.

Sedaj lahko dobite

list Prosveta vsak dan za eno leto in knjigo AMERIŠKI SLOVENC, vredne \$5.00 — ako nam pošljete brez odbitka svoto \$7.80.

Ali pa tri knjige: SLOV-ANGLEŠKA SLOVNICA, vredna \$2.00, ZAKON BIOGENEZIJE, vredna \$1.50, in PATER MALAVENTURA V KABARETU, vredna \$1.50, skupaj vrednost \$5.00 in dnevnik Prosveta za eno leto za svoto \$7.80.

Te velja za člane S. N. P. J. za vse stare in nove naročnike. Ne člani plačajo \$9.00.

Lahko dobite pol leta dnevnik Prosveta in skupno vrednost za \$2.50 knjig, n. pr. JIMMY HIGGINS, ZAKON BIOGENEZIJE, ali pa ZAJEDALCE in HREBENICO in INFORMATOR ako nam pošljete svoto \$4.00. Ne člani pošljete \$4.60. Ali pa za \$3.60 pošljete list Prosveta in knjigo JIMMY HIGGINS. Nečlan \$3.60.

Te vse velja za stare in nove naročnike. Vse mora poslati celo svoto brez odbitka. Denar in naročila pošljite na upravništvo na naslov:

Prosveta, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Ime .....

Naslov .....

Država..... Čl. društva.....

Pošiljam \$.....

NAROČITE SI KNJIGO "AMERIŠKI SLOVENC!"

## Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA V  
TISKARSKO OBRT  
SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA  
CLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE  
NAROČA V SVOJI TISKARNI

Cene zmerne, unijsko delo prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue  
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTМЕНA POJASNILA